

GEREEDSCHAPSKIST

voor beter samenwerken met ouders

Gereedschap

checklist Oudercoutact

Kenniscentrum
Talentontwikkeling

Gereedschap: checklist Oudercontact

Wat

Met deze checklist brengt de leraar in beeld hoe het gesteld is met (de kwaliteit van) het contact met de ouders. De leraar noteert van elke leerling in de klas in welke mate hij/zij de ouder kent, op de hoogte is van de achtergrond van de leerling en samenwerkt met de ouders in de begeleiding van het kind. De checklist is een hulpmiddel bij het leggen en versterken van de relatie met alle ouders en het bevorderen van een positieve, respectvolle samenwerking.

Waarom

Als een leraar van elk kind in beeld brengt hoe goed hij bekend is met de ouders van het kind, wordt ook duidelijk met welke ouders de relatie meer aandacht behoeft. Dit stimuleert een goede samenwerking met alle ouders en niet alleen met ouders van leerlingen waar iets mee aan de hand is of met ouders die geen moeite hebben om contact op te nemen.

Hoe

Opbouw checklist

De lijst bestaat uit onderwerpen die de leraar voor elke leerling afzonderlijk invult. Een lijst in Excel werkt het makkelijkst. Het betreft de volgende onderwerpen:

Contact

- ▶ van deze leerling was een ouder aanwezig bij het rapportgesprek en bij de collectieve ouderavond

Samenwerking

- ▶ de ouder van deze leerling neemt makkelijk contact met mij op
- ▶ met de ouder van deze leerling neem ik makkelijk contact op en werk ik goed samen in de begeleiding van het kind

Achtergrond van de leerling

- ▶ van deze leerling heb ik zicht op de gezinsachtergrond

- ▶ van deze leerling heb ik vertrouwen dat de ouder het kind thuis een leerrijke omgeving en goede begeleiding kan bieden
- ▶ van deze leerling weet ik welke andere volwassene een rol speelt in de begeleiding (broer, tante, oma etc.) en heb ik zo nodig contact met deze persoon

Bijhouden van en werken met de lijst

Het is goed om voor de herfstvakantie deze lijst voor alle leerlingen in te vullen. Bedenk per kind welke verdieping in het contact of de samenwerking met ouders wenselijk is en welke concrete stappen je daarin gaat zetten. Vul de lijst na de kerstvakantie nogmaals in en constateer of de scores van elk kind hoger zijn komen te liggen. Bekijk op basis daarvan welke extra actie wenselijk is.

Op www.hr.nl/gereedschapskist staat een voorbeeld van een checklist.

Vorbereiding

- ▶ bediscussieer wat je in het team verstaat onder 'goed samen werken met ouders', 'een leerrijke omgeving' en een 'goede begeleiding door ouders'. Welke zicht op de achtergrond van een leerling draagt bij een betere samenwerking met ouders in de begeleiding van de leerling?
- ▶ stel met het team vast hoe de lijst er uit moet zien en hoe ermee gewerkt gaat worden
- ▶ bedenk hoe het team collega's kan ondersteunen die moeite hebben om een relatie met alle ouders op te bouwen

Oudercontact in het sociale domein

Niet alleen op school is contact met alle ouders en bekendheid met de achtergrond van alle kinderen in de groep van belang, maar ook in de kinderopvang, buitenschoolse opvang, bij sport- en culturele activiteiten (muziek-, dans-, weekendschool). De lijst zal wel naar de specifieke situatie aangepast moeten worden, denk bijvoorbeeld aan onderwerpen als:

- ▶ van welk kind biedt de ouder het kind ondersteuning om aan de activiteit deel te nemen (halen, brengen, kleding wassen, materiaal verzorgen en dergelijke)
- ▶ van welk kind tonen ouders (of andere belangrijke volwassenen rond het kind) interesse in wedstrijden en uitvoeringen
- ▶ van welk kind is er contact met de ouders over de ontwikkeling van het kind
- ▶ van welk kind is de ouder steunend naar de vereniging om de activiteiten mogelijk te maken (rijden, wassen, kantine etc.)

Ook hier is goed om per kind te kijken hoe het contact versterkt kan worden en wat ouders nodig hebben om hun kind eventueel meer te steunen. Stel eerst vast welk minimaal contact gewenst is met ouders in het belang van de ontwikkeling van het kind en hoe dat te bevorderen is.

Verantwoording

De checklist oudercontact is een variatie op de klassenlijst die is ontwikkeld door Mariëtte Lusse (lector) en Luuk van Schie (onderzoeker), lectoraat Ouders in Rotterdam Zuid, Hogeschool Rotterdam. De klassenlijst is als onderzoeksinstrument gebruikt bij 'impuls ouderbetrokkenheid'. In dit project biedt CPS ouderbetrokkenheid 3.0 aan en Sezer voor diversiteit een oudercursus. De klassenlijsten zijn gebruikt op aan vijf basisscholen en een school voor voortgezet onderwijs in Rotterdam Zuid.

De uitkomsten van de klassenlijsten laten een groot verschil tussen de leraren zien in de mate waarin zij zicht hebben op de achtergrond van de leerling en contact hebben met de ouders. De eindrapportage van deze 'impuls ouderbetrokkenheid' verschijnt begin 2017. In het sociale domein is nog geen ervaring opgedaan met het werken met de checklist.

Meer lezen?

Leraren en ouderbetrokkenheid een review van de Radbouduniversiteit over het belang van een positieve attitude naar ouders laten zien. Juist ook als dit ouders met een andere achtergrond dan zichzelf betreft. Leraren helpen de drempel naar school verlagen als zij rekening houden met de achtergrond van ouders en een uitnodigende houding hebben.

Succesfactoren

checklist oudercontact

Succesfactoren om CONTACT te leggen met ouders

- 1 ✓ bedenk wat ouders met wie beperkt contact is nodig hebben om zich welkom te voelen
- 2 ✓ krijg een beeld van de achtergrond van elke leerling
- 3 ✓ breng van alle leerlingen in beeld in hoeverre je de ouders (en/of een andere belangrijke volwassene) kent en zet per leerling een verbeterstap in de samenwerking

Succesfactoren voor SAMENWERKING met ouders

- 4 ✓ bedenk hoe de leerling kan bijdragen aan het tot stand komen of verdiepen van het contact met de ouders
- 5 ✓ benut het kennismakingsgesprek en informeel contact om ouders aan het woord te laten over de achtergrond van en begeleiding in het gezin
- 6 ✓ leer de achtergrond van de leerling goed kennen, dat maakt het makkelijker om het gesprek tussen leerling en ouders thuis te bevorderen
- 7 ✓ benader ouders positief en waardeer elke bijdrage die zij leveren

succesfactoren voor samenwerken aan het TOEKOMSPERSPECTIEF van het kind

- 8 ✓ breng per kind in beeld hoe ouders hun kind zien en hoe zij hun kind begeleiden
- 9 ✓ spreek met een ouder van elk kind af hoe het contact onderhouden gaat worden
- 10 ✓ benut teleurstellende ervaringen om te bedenken hoe ouders wel benaderd kunnen worden

Contact
Toekomstperspectief
Samenwerken

